försett sin framställning med ett träsnitt, som avbildar den stenhäll, på vilken den valde upplyftes och hyllas. Hällen är på träsnittet försedd med en inskrift i runor: **mora stan**. Detta är givetvis en ren fantasi av författaren; han har roat sig med att ge en överskrift på det vördnadsvärda fornminnet i runor. Med säkerhet får man icke härav sluta, att hyllningsstenen skulle ha varit försedd med runor.

Den danskfödde läkaren Gerhard Stalhoff skildrar i sina reseanteckningar från 1660 (*UFT* h. 18, 1896, s. 290) ett besök vid Mora sten. Han fann där omkring 20 stenar liggande utan ordning på marken och överst bland dem en, som han tror vara den verkliga Mora sten. Den var försedd med fyra parallella linjer och »mellan desse staar runske bogstaffuer huggne, huilchet iag iche kunne faa skreffuet formedelst der vare brechede aff dem deras naffn heffde i stenen huggen och reffuen». Det framgår tydligt av beskrivningen, att den sten som avses är minnesstenen över Karl Knutssons val till konung. Någon runsten är det sålunda icke. Inskriften är på latin, och de »runske bogstuffuer» äro latinska minuskler.

Planschen över »Moorasten» i Erik Dahlbergs *Svecia antiqua et hodierna* I: 64 (graverad före 1672) visar en oordnad hop av stenar, liggande på marken. »De flesta äro på måfå ritade. Inskrifterna äro orediga, så att de icke gifva någon mening» (H. Hildebrand). Flera äro fragment av runstenar och bära runslingor och inskrifter med runor, med avsikt tecknade mycket otydliga. Betydligt enklare är Dahlbergs originalteckning (*Fornvännen* 1925, s. 75); där kan ingen runsten upptäckas.

På Johannes Schefferus teckning av Mora sten år 1669 (*UFT* h. 41, s. 139) ser man en sten med runslingor. Den är sannolikt tecknad på fri hand och kan icke avbilda U 486. Den ger dock en antydan om att ett eller flera runstensfragment funnits bland de gamla kröningsstenarna.

487. Morby, Mora äng, Lagga sn.

Litteratur: B 203, L 571. J. Bureus, F a 6 s. 110 n:r 236 (Bureus' egen uppteckning), s. 203 n:r 182 (Rhezelius), F a 5 n:r 239; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 6; UFT h. 2 (1872), s. 35.

Avbildningar: Rhezelius, teckning (F l 2 n:r 13); P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 203).

Joh. Bureus uppger (F a 6) om stenen: »På Mora äng står quar i marken et stycke, det mera är borto.» Den fanns »Närmere byen» än fragmentet U 486 vid Mora sten. Rhezelius: »På Mora Engh» (F a 6), »i samma äng [som fragmentet U 486] östan före». Träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* har påskriften »Mora eng» (B 203 och L 571: »Mora äng»). Stenen finnes icke omnämnd av Celsius och Dybeck och har sedan slutet av 1600-talet varit förkommen.

Fragmentet utgjorde nedre delen av en runsten, vars topp var avslagen. Början och slutet av inskriften var därför i behåll.

Inskrift (enligt B 203):

iþþiþiinstimli ... ili · ininistitkm
5 10 15 20 25

Till läsningen: Bureus, F a 6: **þuþi in stimti ... ilikninstiti**; F a 5: **iþoiþiinsi - ti ... ili : ininkstiti · m ...** Rhezelius, F a 6: **iþ · oiþiinsli - ti ... ili : ininkstiti · m ...**; F l 2: **· þlþiinsti - ti · ... ili : ininkstiti ·**

Inskriften ger icke någon språklig mening. Den är sålunda av samma art som U 483 Kasby.

488. Morby, Mora stenar, Lagga sn.

Litteratur: Anteckning av O. Almgren $^{13}/_{7}$ 1908 (ATA); E. Brate, Anteckningar 1915 (ATA); E. Floderus, Skrivelse till Riksantikvarien $^{1}/_{11}$ 1928 (ATA).

Avbildningar: Almgren, teckning 1908 (ATA); Brate foto 1915 (ATA).

Fragmentet blev, enligt en anteckning av prof. O. Almgren år 1908, funnet »af S. Eklund, Edebybro, i en af honom arrenderad del af Mora äng, vid bortodlande af ett stenröse, som låg

ett par hundra m. N om monumenthuset nära en gärdesgård. Röset var ca 4 m. vidt och $^1/_2$ m. högt och borttogs till en alns djup, men tycktes gå mycket djupt ned (igenfylld brunn?)». Fragmentet fördes först till Edebybro och sedan till monumenthuset vid Mora stenar. Där fanns det vid Brates besök på platsen 1915 och avbildades av honom tillsammans med U 486. Senare har det emellertid förgäves sökts och synes vara förkommet.

Fyndplatsen finnes inlagd på en karta över Mora äng 1908 av O. Almgren och på en karta över samma plats $^{21}/_{10}$ 1928 av E. Floderus (båda i ATA).

»Ämnet är gråsten och stycket är 57 cm brett och 43 cm utefter runradens gränslinje. Åt ena sidan finnas delar av ett kors, åt andra en bit av slingan» (Brate).

Fig. 218. U 488. Morby, Mora stenar, Lagga sn. Efter foto av Brate.

Inskrift (enligt Brate):

... ra : kuþ hial ...
5

... *-ra. Guð hial[pi]* ...

»... Gud hjälpe ...

489. Morby, Lagga sn. Nu i Universitetsparken, Uppsala.

Pl. 94.

Litteratur: B 207, L 570, D 1: 272. J. Bureus, F a 6 s. 74 n:r 142 (Bureus' egen uppteckning), s. 101 n:r 39 (Aschaneus), s. 202 n:r 180 (Rhezelius), F a 5 n:r 240, F a 1 s. 56; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 4; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 1, s. 324, i Acta Literaria Sveciæ 2 (1725—29), s. 281; UFT h. 2 (1872), s. 35, h. 10 (1881), s. LXXXI f., h. 11 (1883), s. CXLV; P. J. Lindal, Runstenarne i Upsala, beskrifna och tolkade (1881); E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 102; O. v. Friesen, Anteckningar 1898 (ATA), Runorna (1933), s. 222.

Äldre avbildningar: Bureus, kopparstick (F f 6 n:r 95); Rhezelius, teckning (F l 2 n:r 14); P. Helgonius och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 207); Dybeck a. a.; Brate foto (ATA); P. J. Lindal foto a. a. (fotografierna av A. Löfström); O. v. Friesen foto 1898, reproducerat i »Runorna», s. 222; R. Odencrantz foto 1930 (ATA).

Runstenen fanns enligt Bureus (F a 6) »På Mora skogh sunnan Mora äng»; i F a 5 anges som plats: »Morby. Söder i Skogen» (F f 6: »Söder i Skogen ifrån Mörby»). Aschaneus (F a 6): »Millan Wrå i Knijfstadh S och Morby i Lagga Sokn.» Rhezelius (F a 6): »Melan Morby och Rogslan», (F l 2) »Morby skogen». I *Ransakningarna* förekommer följande uppgift, som tydligen åsyftar denna runsten: »Opå Morby egor in emot Rossla straxt wijdh Nya Landswägen ligger een Runasteen å Suudh, hwars bemärckelse weet ingen.» Träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* har följande påskrift: »Lagga sn Morby Skog vid Roslanda hägnad gambla vägen» (B 207: »Märby», L 570: »Morby skog»). O. Celsius, som besökte platsen »Midsommardagen 1728», har gjort åtskilliga anteckningar: »Akad. hem. Rossla i Lagga Sn ~~i skogen~~ Väster från Morby som har nampn af Mora äng ... Rossla, ett litet academie hem. Bond: Erick Person lofvade at i vinter villia föra till mig denna stenen ... Denna sten lät jag föra hem d. 5 febr. 1729, i min trägård.» I *Acta Literaria* har han endast lämnat den korta ursprungsbeteckningen: »In parœcia Lagga, et prædio Rosla.»

Stenens ursprungliga plats kan med ledning av dessa uppgifter tämligen noggrant bestämmas. Den stod i skogen S om Mora äng, på Morby ägor men närmare akademihemmanet Rosla